

Mootummaa Naannoo Oromiyaatti, Leenjii Babal'isa Misooma Atooboonsituu

Qajeelcha
Haala
Mijeessitootaa

Leenjii
Ogeessota
Naannoo,
Godinaa fi
Aanaatiif kan
qophaa'e

**Mootummaa
Naannoo
Oromiyaatti,
Leenjii
Babal'isa
Misooma
Atooboonsituu**

**Qajeelcha
Haala
Mijeessitootaa**

**Ogeessota
Qonnaa
Naannoo,
Godinaa fi
Aanaa tiif kan
qophaa'e**

Waxabajji 2011

Finfinnee

Baafata

Hiikaa Mallattoolee	i
Ergaa Haala Mijeessaaf	ii
Ajandaa Leenjii	iii
<hr/>	
Haala leenjii mija'aa uumuu	1
Haala Mijataa Aatooboonsituu	3
Akaakuu sanyii, qophii lafaa fi haala facaasaa	3
Gabbina Biyyee Fooyyessuu	6
Eegumsa Midhaanii	7
Haamaa fi Qabiinsa Omisha Boodaa	10
Dhimmoota Hunda Galeeyyii	11
<hr/>	
DUUKA DEEMTUU: Unka gamaaggama leenjii	13
<hr/>	

Hiikaa Mallattoolee

Icon	Meaning
	Steps in the process
	Facilitator presents and participants are encouraged to ask questions
	Group activity/discussion
	Questions to be asked by facilitator
	Groups' present back their discussions using flip chart paper
	Main points/summary
	Facilitator tip
	Exercise
	Best Practice

Ergaa Haala Mijeessaaf

Kaayyoon qajeelcha leenjistootaa kanaa leenjiin misooma aatooboonsituu akkaataa qajeelfama ijaarsa dandeettii Sagantaa Guddina Qonnaatiin sadarkaa ol-aanaatti akka raawatamu deggeruudhaafi. Dokumentiin kun malaa fi tooftaa haala mijeessitoonni leenjii gahaa ta'e kan ittin kennanii fi hojjetanii agarsiisuus kan of keessaa qabuu dha.

Qajeelchi leenjistootaa kun leenjii hirmaachisaa fi muuxannoo irratti hundaa'e kennuuf gargaara. Dabalataanis leenjiin sadarkaa aanaatti geggeeffamu qulqullina barbaadamuun akka kennamuuf ni deggera. Dokumentiin kun maanuwaalii leenjii utuu hin ta'in kallattii agarsiisuuf kan tajaajilu dha. Haala mijeessitooti ogummaa qaban wajjin wal simsiisuudhaan tooftaalee haala mijeessanii fi leenjisan hojiirra oolchuuf gargaara. Haala mijeessitooti leenjii kennuun dura qajeelcha kana hubachuudhaan itti fayyadamuu qabu.

Qabxii guddaan haala mijeessitooti hubachuu qaban bu'aa leenjii walii galaa fi barumsa kutaa tokko tokkoo irraa eegamu irratti xiyyeeffachuu dha. Kutaa leenjii tokkoo tokkootti osoo hin seeniin dura gaaffilee ijoon gaafatamuu qaban: bu'aan leenjicharraa eegamu maalii? Hirmaattotni leenjichaa maal gochuu qabuu? Hirmaattotni maal baruu/beekuu qabuu? Kan jedhuu dha.

Qajeelchi leenjistootaa kun kan boocame/qophaa'e sadarkaalee muuxannoon barachuu (ERGA) arfan (Muuxannoo, waan hubatan ibsuu, haala qabatamaa naannoo wajjin walitti fiduu, fi hojiitti jijjiiruu) irratti hundaa'uudhaani. Marsaan muuxannoon barachuu kun duudhaalee barumsa ga'eessotaa irratti hundaa'a. Tokko tokkoon sadarkaa muuxannoon barachuu (ERGA) kutaalee sammuu tiin (sensory, temporal lobe, prefrontal cortex, and motor cortices) kan wal qabatu ta'a. Dabalataanis ga'eessotni karaa lamaanuu gochaa fi muuxannoo irraa akka baratan dhugoomsa. Haaluma Kanaan baratootni hundi haala addaa itti barachuu danda'an (learning style) akka qaban hubachuun barbaachisaa dha.

Gamaaggama leenjii:

Foormiin gamaaggama leenjii kanatti hidhamee jiru haala mijeessitootni sirriitti leenjii akka gamaaggamaniif ni gargaara. Foormiin kun kutaa lama qaba:

Kutaa A: barbaachisummaa, hojiirra oolmaa fi bu'a qabeessummaa.

Kutaa B: haala mijeessaan duub-deebii hirmaattotarraa kenname irratti hundaa'uudhaan fooyya'iinsa walirraa hin citne akka godhuuf gargaara.

Ajandaa Leenjii

Mata duree	Hanga yeroo	Yeroo
Guyyaa 1^{ffaa}		
Hirmaattota galmeessuu	Daqiiqaa 10	2:30-2:40
Baniinsa	Daqiiqaa 15	2:40-2:55
Haala leenjii mija'aa uumuu	Daqiiqaa 50	2:55-3:45
Haala mija'aa aatooboonsituu	Daqiiqaa 45	3:45-4:30
Boqonnaa Shaayee/Bunaa		4:30-5:00
Akaakuu Sanyii, Qophii lafaa fi haala facaasaa	Daqiiqaa 90	5:00-6:00
Laaqana		6:30-8:00
Akaakuu Sanyii, Qophii... Itti fufe	Daqiiqaa 90	8:00-9:30
Boqonnaa Shaayee/Bunaa		9:30-10:00
Akaakuu Sanyii, Qophii... Itti fufe	Daqiiqaa 75	10:00-11:15
Gamaaggama oolmaa guyyaa	Daqiiqaa 15	11:15-11:30
Guyyaa 2^{ffaa}		
Rikaappii	Daqiiqaa 20	2:30-2:50
Gabbina biyyoo fooyyessuu	Daqiiqaa 100	2:50-4:30
Boqonnaa Shaayee/Bunaa	Daqiiqaa 30	4:30-5:00
Gabbina biyyoo fooyyessuu	Daqiiqaa 90	5:00-6:30
Laaqana		6:30-8:00
Eegumsa midhaanii	Daqiiqaa 90	8:00-9:30
Boqonnaa Shaayee/Bunaa		9:30-10:00
Eegumsa midhaanii	Daqiiqaa 80	10:00-11:15
Gamaaggama oolmaa guyyaa	Daqiiqaa 10	11:15-11:30
Guyyaa 3^{ffaa}		
Rikaappii	Daqiiqaa 20	2:30-2:50
Haamaa fi Qabiinsa Omisha Boodaa	Daqiiqaa 100	2:50-4:30
Boqonnaa Shaayee/Bunaa		4:30-5:00
Haamaa fi Qabiinsa Omisha Boodaa	Daqiiqaa 60	5:00-6:00
Dhimmoota Hunda Galeeyyii	Daqiiqaa 30	6:00-6:30
Laaqana		6:30-8:00
Dhimmoota Hunda Galeeyyii	Daqiiqaa 90	8:00-9:30
Boqonnaa Shaayee/Bunaa		9:30-10:00
Maree, kallattii fuula duraa fi cufiinsa		10:00-11:30

Guyyaa 1^{ffaa}

Kutaa	Seensa
Maqaa kutaa	Haala leenjii mija'aa uumuu
Meeshaalee barbaachisan	Fliip chaartii, maarkerii, pilaasterii, PPP (PowerPoint presentation)
Yeroo jalqabbii	2:55 (daqiiqaa 50)
Kayyoo kutaa kanaa	Hirmaattotni: <ul style="list-style-type: none"> • Haala leenjii mija'aa ni uumu. • Mari'achuu fi miira garee uumuu (Build dialog and set the group dynamics)

Tartiiba 1: Hirmaattota simachuu:

Hirmaattotni maqaa, gahee hojii, dhaabbata keessaa hojjetan, bakka hojii fi muuxannoo hojjicharratti qaban akka ibsaniif carraa kenniif.

Haala mijeessuu sadarkaa isaa eega akka ta'uuf qabxiwwan armaan gadiitti xiyyeeffadhu:

- 1. Yeroodhaan eegaluu fi yeroo boqonnaa shaayee fi laaqanaa kabajuu,**
- 2. hirmaachisuu fi gahee hojii kennuufii,**
- 3. gahee hojii hirmaattotaa ifa taasisi.**
- 4. kutaa hunda kaayyoo ibsuudhaan eegali; xumura irratti gudunfi.**

Tilmaama Yeroo kennamee: **Nama tokkoof Sekoondii 30**

Tartiiba 2: Ittiin lixa (Ice breaker):

Hirmaattotni shaakala armaan gadii keessaa tokko haa filatan.

Filannoo 1: Maqaa fi maq-ibsa **Yeroo: daqiiqaa 20**

Hirmaataan maq-ibsa haala inni keessa jiruu fi waan itti dhagaa'amu ibsuu danda'u yaadee haa qopheeffatu. Qubeen jalqabaa maq-ibsi filamuu qubee jalqabaa maqaa hirmaataa waliin tokko ta'uu qaba. "I'm Henri and I'm happy". Or, "I'm Almaz and I'm amazing." Maq-ibsa sana jechaa gocha isa ibsu agarsiisuu ni danda'u.

Filannoo 2: Sababiin si jaalladhuuf **Yeroo: daqiiqaa 20**

Hirmaattotni bifa geengootiin dhaabbatanii nama mirga isaanii jiru irraa waan jaallatan tokko akka dubbatan gaafadhu. Dursanii akka itti yaadan taasisi.

Tartiiba 3: Seerota kabajamuu qaban: Hirmaattotni leenjii irratti seera eegamuu qabu akka tarreessan gaafadhu.

- Seerota armaan gadii hammachuu danda'a:
- Waliin dudubbachuu (Dialogue)
- Hundi ni barsiisa/hundi ni barata (hundi keenya beekumsa barbaachisaa waan qabnuuf walirraa baranna)
- Garaa garummaan yaadaa rakkoo miti
- Gochaan barachuu
- Nama irratti utuu hin taane yaada irratti xiyyeefachuu (Hard on issues; soft on people)

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 10**

Tartiiba 4: Gahee hojii yeroo leenjii (kan hirmaattotaa) (Daqiiqaa 5):

Haala mijeessaan gaheewwan hojii leenjicha fixaan baasuuf barbaachisan ni ibsa. Haala mijeessaan hirmaattota waliin ta'uudhaan gahee hojii adda baasuun hirmaattotaaf akka qoodamu ni taasisa. Gaheewwan hojii gurguddoon kan armaan gadiiti:

- *Garee gamaaggama oolmaa guyyaa fi cuunfaa guyyaa (Evaluation and recap team)*
- *Garee yeroo ta'atu*
- *Garee baacoo (Energizer team)*

Akkaataa gabatee armaan gadiitti hirmaattotaan walii galii barreessi.

Gahee hojii	Guyyaa 1ffaa	Guyyaa 2ffaa	Guyyaa 3ffaa
Gamaaggama oolmaa guyyaa fi cuunfaa guyyaa	WD	WD	WD
	WB	WB	WB
Yeroo eegduu	WD	WD	WD
	WB	WB	WB
Baacoo (Energizer)	WD	WD	WD
	WB	WB	WB

Tartiiba 5: waa'ee loojistikii fi itti fayyadama yeroo shaayee fi laaqanaa ibsi.

Tartiiba 6: Hirmaattoti leenjii kara irraa maal akka eegan (expectation) gaafadhuu filiip chaartii irratti barreessii, dhuma irratti kaayyoo kutaa sanaa wajjin wal bira qabii ilaali.

Tilmaama Yeroo: **Daqiiqaa 5**

Tartiiba 7: Silaayidii waa'ee kaayyoo leenjii fi ajandaa leenjii ibsu dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 5**

Kutaa	Tokko
Maqaa kutaa	Haala Mijataa Aatooboonsituu
Meeshaalee barbaachisan	Fliip chaartii, maarkerii, pilaasterii, PPP (PowerPoint presentation)
Yeroo jalqabbii	3:45 (daqiiqaa 45)
Kaayyoo kutaa kanaa	Dhuma kutaa kanaa irratti hirmaattotni:- <ul style="list-style-type: none"> • Haala qilleensaa (agro-ecology) aatooboonsituun keessatti omishtummaa guddaa kennuu danda'u ni ibsu. (Daqiiqaa 3)

Ibsa Gabaabaa (Overview)

Ibsa gabaabaa haala mijataa aatooboonsituu dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 3**

Yaada Bu'uuraa

Yaada bu'uuraa kutaa kana keessatti argaman ilaalchisee hirmaattota gaafadhuutii yaada isaanii irraa fuudhi (**Brainstorming**). Kana booda gabaabsii ibsi.

Tilmaama Yeroo: **Daqiiqaa 5**

Tartiiba 1^{ffaa}: Haala qilleensaa misooma aatooboonsituuf mijataa ta'e hirmaattota gaafadhu (**Brainstorming**). Yaada hirmaattotaa filip chaartii irratti barreessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 12**

Tartiiba 2^{ffaa}: Silaayidii waa'ee kanaaf qophaa'e dhiheessi. Yaada isaanii fi silaayidii waliin madaalii ibsi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 17**

Tartiiba 3^{ffaa}: Gudunfaa kutaa kanaa gabaabsii dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 5**

Kutaa	Lama
Maqaa kutaa	Akaakuu sanyii, qophii lafaa fi haala facaasaa
Meeshaalee barbaachisan	Fliip chaartii, maarkerii, pilaasterii, PPP (PowerPoint presentation)
Yeroo jalqabbii	5:00 (daqiiqaa 255)
Kaayyoo kutaa kanaa	Dhuma kutaa kanaa irratti hirmaattotni: <ul style="list-style-type: none"> • Waa'ee sanyii fooyya'aa aatooboonsituu akaakuu 'Clark-63' ni ibsu. • Haala qophii maasaa fi mala facaasaa aatooboonsituu akaakuu 'Clark-63' ni ibsu. (Daqiiqaa 5)

Ibsa Gabaabaa (Overview)

Ibsa gabaabaa Akaakuu sanyii, qophii lafaa fi haala facaasaa aatooboonsituu dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 10**

Yaada Bu'uuraa

Yaada bu'uuraa kutaa kana keessatti argaman ilaalchisee hirmaattota gaafadhuu yaada isaanii irraa fuudhi. Kana booda gabaabsii ibsi.

Tilmaama Yeroo: **Daqiiqaa 10**

Tartiiba 1^{ffaa}: Hirmaattoti lama lamaan (Think-Pair-Share) akaakuu sanyii aatooboonsituu adda baasuudhaan akka ibsan taasisi. Yaada hirmaattotaa filip chaartii irratti barreessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 20**

Tartiiba 2^{ffaa}: Silaayidii waa'ee akaakuu sanyii qophaa'e hirmaattotaaf dhiheessi. Yaada isaanii fi silaayidii waliin madaalii ibsi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 30**

Tartiiba 3^{ffaa}: Qophii maasaa aatooboonsituuf barbaachisu hirmaattota gaafadhuutii yaada isaanii filip chaartii irratti barreessi (Brainstorming).

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 30**

Tartiiba 4^{ffaa}: Silaayidii waa'ee qophii maasaa aatooboonsituuf barbaachisuu hirmaattotaaf dhiheessi (Lecturing).

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 40**

Tartiiba 5^{ffaa}: Hanga sanyii fi mala facaasaa aatooboonsituu hirmaattota gaafadhuutii yaada isaanii filip chaartii irratti barreessi (Brainstorming).

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 30**

Tartiiba 6^{ffaa}: Silaayidii waa'ee hanga sanyii fi mala facaasaa aatooboonsituu hirmaattotaaf dhiheessi (Lecturing).

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 60**

Gudunfaa

Gudunfaa kutaa kanaa gabaabsii dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 5**

Guyyaa 2^{ffaa}

Kutaa	Sadii
Maqaa kutaa	Gabbina Biyyee Fooyessuu
Meeshaalee barbaachisan	Fliip chaartii, maarkerii, pilaasterii, PPP (Power Point presentation)
Yeroo jalqabbii	2:50 (Daqiiqaa 190)
Kaayyoo kutaa	Dhuma kutaa kanaatti hirmaattotni: <ul style="list-style-type: none"> • Barbaachisummaa gabbina biyyoo ni ibsu. • Gosa, tooftaa, baayina fi yeroo itti fayyadama xaa’oo ni ibsu (Daqiiqaa 10)

Ibsa Gabaabaa

Ibsa gabaabaa Akaakuu waa’ee gabbina biyyee aatooboonsituu dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 15**

Yaada Bu’uuraa

Yaada bu’uuraa kutaa kana keessatti argaman ilaalchisee hirmaattota gaafadhuu yaada isaanii irraa fuudhi. Kana booda gabaabsii ibsi.

Tilmaama Yeroo: **Daqiiqaa 15**

Itti fayyadama Xaa’oo Lubbu Qabeeyyii

Tartiiba 1^{ffaa}: Hirmaattoti garee 6tti qoodamanii (group work) tartiiba waliin makuu sanyii fi baakteeriyaa (inoculant) akka tarreessan taasisi. Hirmaattoti haa dhiheessan.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 40**

Tartiiba 2^{ffaa}: Silaayidii waa’ee itti fayyadama xaa’oo lubbu qabeeyyii hirmaattotaaf dhiheessi. Yaada isaanii fi silaayidii waliin madaalii ibsi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 35**

Itti Fayyadama Xaa’oo Warshaa

Silaayidii waa’ee itti fayyadama xaa’oo warshaa hirmaattotaaf dhiheessi (Lecturing).

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 20**

Dhangaggaa’ummaa Biyyee Fooyessuu

Tartiiba 1^{ffaa}: Hirmaattoti lama lamaan (Think-Pair-Share) maalummaa dhangaggaa’ummaa biyyee fi mala fooyessuu isaa akka ibsan taasisi. Yaada hirmaattotaa filip chaartii irratti barreessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 25**

Tartiiba 2^{ffaa}: Silaayidii waa’ee dhangaggaa’ummaa biyyee fooyesuu hirmaattotaaf dhiheessi (Lecturing).

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 25**

Gudunfaa

Gudunfaa kutaa kanaa gabaabsii dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 5**

Kutaa	Afur
Maqaa kutaa	Eegumsa Midhaanii
Meeshaalee barbaachisan	Fliip chaartii, markerii, pilaasterii, PPP (Power Point presentation)
Yeroo jalqabbii	8:00 (Daqiiqaa 165)
Kaayyoo kutaa	Dhuma kutaa kanaatti hirmattotni: <ul style="list-style-type: none"> Gosoota aramaa aatooboonsituu fi mala to'anno isaanii adda baasanii ni ibsu, Gosoota dhukuba aatoo boonsituu fi mala to'annoo isaanii adda baasanii ni ibsu, Gosoota ilbiisa aatooboonsituu miidhanii fi haala toanno isaani adda baasanii ni ibsu. (Daqiiqaa 10)

Ibsa Gabaabaa (Overview)

Ibsa gabaabaa waa'ee eegumsa midhaan aatooboonsituu dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 10**

Yaada Bu'uuraa

Yaada bu'uuraa kutaa kana keessatti argaman ilaalchisee hirmaattota gaafadhuu yaada isaanii irraa fuudhi (**Brainstorming**). Kana booda gabaabsii ibsi.

Tilmaama Yeroo: **Daqiiqaa 15**

Aramaa To'achuu:

Tartiiba 1^{ffaa}: Hirmaattoti nama lama lamaan (Think-Pair-Share) gosa aramaa aatooboonsituu miidhauu fi to'annoo isaa adda baasanii akka ibsan taasisi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 20**

Tartiiba 2^{ffaa}: Silaayidii waa'ee to'annoo aramaa aatooboonsituu miidhanii hirmaattotaaf dhiheessi. Yaada isaanii fi silaayidii waliin madaalii ibsi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 25**

Ilbiisa To'achuu:

Tartiiba 1^{ffaa}: Hirmaattoti nama lama lamaan (Think-Pair-Share) gosa ilbiisota aatooboonsituu miidhanii fi to'annoo isaanii adda baasanii akka ibsan taasisi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 15**

Tartiiba 2^{ffaa}: Silaayidii waa'ee to'annoo ilbiisota aatooboonsituu miidhanii hirmaattotaaf dhiheessi. Yaada isaanii fi silaayidii waliin madaalii ibsi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 25**

Dhukkuba To'achuu:

Tartiiba 1^{ffaa}: Hirmaattoti gosa dhukkuba aatooboonsituu fi to'annoo isaanii akka ibsan gaafadhu (**Brainstorming**).

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 15**

Tartiiba 2^{ffaa}: Silaayidii waa'ee to'annoo dhukkuboota aatooboonsituu miidhanii hirmaattotaaf dhiheessi. Yaada isaanii fi silaayidii waliin madaalii ibsi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 25**

Gudunfaa kutaa kanaa gabaabsii dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 5**

Guyyaa 3^{ffaa}

Kutaa	Shan
Maqaa kutaa	Haamaa fi Qabiinsa Omisha Boodaa
Meeshaalee barbaachisan	Fliip chaartii, maarkerii, pilaasterii, PPP (Power Point presentation)
Yeroo jalqabbii	2:50 (Daqiiqaa 160)
Kaayyoo kutaa	Dhuma kutaa kanaa irratti hirmaattotni <ul style="list-style-type: none"> • Adeemsa hojiilee haamaa fi haamaa boodaa ni ibsu, • Adeemsa haala gabaa mijeessuu fi sona dabaluu ni ibsu, (Daqiiqaa 10)

Ibsa Gabaabaa (Overview)

Ibsa gabaabaa waa'ee Haamaa fi Qabiinsa Omisha Boodaa aatooboonsituu dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 10**

Yaada Bu'uuraa

Yaada bu'uuraa kutaa kana keessatti argaman ilaalchisee hirmaattota gaafadhuu yaada isaanii irraa fuudhi (**Brainstorming**). Kana booda gabaabsii ibsi.

Tilmaama Yeroo: **Daqiiqaa 15**

Haamaa:

Silaayidii waa'ee haamaa midhaan aatooboonsituu hirmaattotaaf dhiheessi (**Lecturing**).

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 20**

Midhaan dhahuu fi kuusuu:

Tartiiba 1^{ffaa}: Hirmaattoti akkaataa dhahuu fi kuusuu oomisha aatooboonsituu irratti eeggannoo ta'uu qabu akka ibsan taasisi (**Brainstorming**).

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 15**

Tartiiba 2^{ffaa}: Silaayidii waa'ee dhahuu fi kuusuu oomisha aatooboonsituu hirmaattotaaf dhiheessi. Yaada isaanii fi silaayidii waliin madaalii ibsi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 20**

Sona dabaluu fi haala gabaa mijeessuu:

Tartiiba 1^{ffaa}: Hirmaattoti akkaa itti sona dabalanii fi walitti hidhamiinsa gabaa uumuu akka ibsan gaafadhu (**Brainstorming**).

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 15**

Tartiiba 2^{ffaa}: Silaayidii waa'ee Sona dabaluu fi haala gabaa mijeessuu hirmaattotaaf dhiheessi. Yaada isaanii fi silaayidii waliin madaalii ibsi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 20**

Tartiiba 3^{ffaa}: Hirmaattotni garee 5tti hiramani akkataa aatooboonsituu irratti sona dabalani fi gabaan mijeessuu irratti mari'atanii akka dhiheessan taasisi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 30**

Gudunfaa kutaa kanaa gabaabsii dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 5**

Kutaa	Jaha
Maqaa kutaa	Dhimmoota Hunda Galeeyyii
Meeshaalee barbaachisan	Fliip chaartii, maarkerii, pilaasterii, PPP (Power Point presentation)
Yeroo jalqabbii	6:00 (Daqiiqaa 120)
Kaayyoo kutaa	Dhuma kutaa kanaa irratti hirmaattonni: - <ul style="list-style-type: none"> • Omisha aatooboonsituu keessatti gahee dhiiraa fi dubartootaa adda ni baasu, • Bu'aa oomishti aatooboonsituu dubartootaaf qabu ni ibsu, • Qabiyyee nyaata aatooboonsituu hubachuun nyaata isaanii yeroo hundaa keessa galchuun bu'aa inni qabu ni ibsu, • Gahee aatooboonsituu gabbina biyyee, ittisa biyyee fi bishaaniitiif qabu ni ibsu, (Daqiiqaa 5)

Ibsa Gabaabaa (Overview)

Ibsa gabaabaa waa'ee oomisha aatoboonsituu keessatti dhimmoota hunda galeeyyii dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 5**

Yaada Bu'uuraa

Yaada bu'uuraa kutaa kana keessatti argaman ilaalchisee hirmaattota gaafadhuu yaada isaanii irraa fuudhi (**Brainstorming**). Kana booda gabaabsii ibsi.

Tilmaama Yeroo: **Daqiiqaa 10**

Koorniyaa:

Tartiiba 1: Hirmaattoti lama lamaan (**Think-Pair-Share**) walitti hidhamiinsa koorniyaa fi misooma aatooboonsituu irratti mar'atanii akka ibsan taasisi.

Tilmaama Yeroo: **Daqiiqaa 15**

Tartiiba 2: Silaayidii waa'ee koorniyaa hirmaattotaaf dhiheessi (**Lecturing**).

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 15**

Sirna Nyaataa:

Tartiiba 1^{ffaa}: Hirmaattoti garee 5tti hiramani nyaata aatooboonsituu irraa qophaa'uu danda'uu fi tartiiba qophii isaa akka ibsan taasisi (**Group work**)

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 25**

Tartiiba 2^{ffaa}: Silaayidii waa'ee sirna nyaataa aatooboonsituu hirmaattotaaf dhiheessi. Yaada isaanii fi silaayidii waliin madaalii ibsi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 20**

Qonna haala qilleensaan wal sime:

Tartiiba 1^{ffaa}: Hirmaattoti maalummaa qonna haala qilleensaan wal simee akka ibsan gaafadhu (**Brainstorming**).

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 5**

Tartiiba 2^{ffaa}: Silaayidii waa'ee qonna haala qilleensaan wal simee hirmaattotaaf dhiheessi. Yaada isaanii fi silaayidii waliin madaalii ibsi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 15**

Gudunfaa

Gudunfaa kutaa kanaa gabaabsii dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 5**

DUUKA DEEMTUU: Unka gamaaggama leenjii

We request your assistance in evaluating this capacity development event. As part of this evaluation, please provide us with information about your experience. The data compiled will be used to improve future capacity development events and facilitation processes. Our staff will be monitoring the overall effectiveness of capacity development events.

Participant:	Mobile Number
Gender:	Male ☐ Female ☐
Activity Code and Name	
Start date	
End date	
Training location	
Region (where you come from)	

Please rate your level of agreement as per the rating scale below (Likert). The estimated time to complete this questionnaire is 20 minutes.

Section A: Relevance (R) and Applicability (A) of the CD Event to Participant Learning Needs. Effectiveness (E) of the Training Methodology

Please use the rating scale (1 to 5) to rate your level of agreement about each statement.

1= Not at all 2= Somewhat relevant 3= Relevant & Applicable
4 = Very relevant & Applicable 5= Most relevant & Applicable

Relevance and Applicability of this Event to My Work Effectiveness of the Training Methodology	Rate				
	1	2	3	4	5
A.1 The content of the training is relevant to my work. (R) የስልጠናው ይዘት ከተጨባጭ ስራዬ ጋር ቀጥተኛ ግንኙነት ያለው መሆኑን ተገንዝቤያለሁ					
A.2 I will apply what I learned in this training to my work. (A) ከስልጠናው የተማርኩትን በተግባር ስራዬ ላይ ማዋል እችላለሁ					
A.3 The handout materials will be a good reference at my work. (E) የስልጠናውን ደጋፊ ማቴሪያሎች በስራላይ እንደማጣቀሻ መሳሪያነት እጠቀምባቸዋለሁ					
A.4 The training process (participatory, learner-centred, experiential) helped me to better understand the content. (E) የስልጠናው (አሳታፊ፣ አስተማሪ፣ በተሞክሮ የዳበረ) ሂደት ይዘቱን ይበልጥ እንድንገነዘብ ረድቶኛል					
A.5 I would recommend this training to my colleagues. (E) ይህን ስልጠና የስራ ባልደረቦቼም ቢያገኙ ስል እመክራለሁ					

A.6 What aspects of the training did you like best. Why?

የወደዱት የስልጠናው አሠጣጥ ዘዴ የትኛው ነው? ለምን?

A.7 What aspects of the training did you NOT like. Why?

ያልወደዱት የስልጠናው አሠጣጥ ዘዴ የትኛው ነው? ለምን?

A.8 What suggestions do you have for improving this training next time?

በሚቀጥለው ጊዜ ስልጠናውን ከአሁኑ የተሻለ ለማድረግ የሚያስችል ምን አስተያየት አለዎት?

Section B: Facilitation Skill Effectiveness

Please use the rating scale (1 to 5) to rate your level of agreement about each statement.

1= Do not agree 2= Agree to some extent 3= Agree 4 = Highly agree 5= Strongly agree

Delivery of Capacity Development	Rate				
	1	2	3	4	5
B.1 Course objectives were explained to us at the outset					
B.2 An agenda was provided that described what would be learned and how.					
B.3 There was enough time for discussion. ለውይይት በቂ ጊዜ ነበር					
B.4 Everyone, including me, was able to participate freely. እኔን ጨምሮ ሁሉም ተሳታፊዎች በነፃነት የመሳተፍ እድል ነበራቸው					
B.5 The learning process was guided in a logical way to meet our learning objectives. የሰልጠናው ሂደት ምክንያታዊ በሆነና የታለመለትን ግብ መምታት በሚያስችል መልኩ መመራቱን ለማስተዋል ችያለሁ					
B.6 Questions were answered with helpful real-life examples. የተጠየቁ ጥያቄዎች አግባብ ባላቸው ምሳሌዎች በማስደገፍ ተመልሰዋል					
B.7 Varied learning methods were used to keep the sessions interesting. በጋራ ለማድረግ የተለያዩ የሰልጠና ማቴሪያዎች አቀራረብ በሰልጠናው ክፍለግዜዎች ሁሉ የሰልጠኞችን ፍላጎት ያነቃቁ ነበሩ					
B.8 Time was managed effectively so that all agenda items were covered					
B.9 The facilitator was friendly and approachable at all times					
B.10 The training venue provided an appropriate and comfortable learning environment. የአዳራሽ ሌሎች መስተንግዶዎች ሁኔታ ለሰልጠኞች ተስማሚና ምቹ ነበሩ					

B.7 What steps could be taken by the facilitator(s) to improve this session for you?

B.8 Overall, please rate the quality of this training event.

B.9 What could we do next time to make this event better?

ሰልጠናው በሚቀጥለው ጊዜ የተሻለ እንዲሆን አዘጋጆቹ ምን ማድረግ አለባቸው?

